

Eram la Petrograd în toamna a-
nului 1917. Redacția ziarului nostru
„d'Entente” era pe Newski-Prospect.
Acolo se adunau la ora prânzului
redactorii, reparterii și prietini ai zia-
rului, ce se ne comunicău ultimele
știri de pe câmpurile de luptă (re-
dio-ul nu exista încă) și mai ales
știrile din ce în ce mai îngrijorâ-
toare, cari veneau din toate un-
ghiurile Rusiei, asupra întinderii
și intensificării mișcării revoluțio-
nare. Într'adevăr erau extrem de
grave. Soldații fraternizau pe
front cu trupele dușmane, refuzând
să mai lupte. Fără să intrau cu
plugurile pe masile merilor

2/ proprietari. Sovietele de muncitari puneau stapânire pe întreprinderi particulare, ca și pe administratiunile comunale. Și drept că discursurile lui Kerenski răsuna ca și mai înainte, de la un capăt la altul al vertei republici, dar de data asta nu mai aveau derul să emationeze pe nimeni și nu mai izbuteau să pună o stavilă valului revoluționar.

Încă de pe la mijlocul lui Octombrie, după o cascadă neîntreruptă de guverne semi-burgheze ceri făcură dovada că nu mai erau în stare nici să prevadă, nici să guverneze, se stia în cercurile inițiate că bolșevicii

3) pregăteam o lovitură definitivă.
Fie-care zi aducea noi precizări.
Ziarul lui Maxim Gorki nu re-
spîia să le anunțe. Însăși deta-
exactă a loviturii începu să fie
cunoscută. Iar starea de spirit
a garnizoanei din Petrograd a-
larmare pe miniștrii statelor alie-
te.

În ziua de 3 Noiembrie, am-
baradaul Trautet, Nouleus, in-
vitare pe Kerenski la ambasada
și l rugare să i spună pe ce
fapte militare se mai bazează,
întrucît i se afirmase de pre-
tutîndea că armata capitalei
era contaminată de comunism.

4/

Cu emfaza și grandilocvența și
cunoscută, Kerenski răspunsare,
rătădu și brețul în jurul tru-
pului:

→ Armatele mele sunt de jur-în-
prejurul Petrogradului.

Nouveau l'a crezut pe avânt.
Ministrii statelor aliate, infor-
mat la rândul lor, l'au crezut,
poate, și ei. Oficialitatea, în in-
tregime, a luat de bună fau-
faronada prezidențială. Singu-
luiu, dacă e și aflat'o, proba-
bil că și-a răs în barbă de
ignorante și vanitatea celor
cari indecise conduce destinele
koprorelor. Răspunsul lui,

7)

Bereuski, surprinși de evenimente și încercuți de cele d'outăi elemente ale vătorei armate roșii, au capitulat.

Vestea s'a răspândit ca fulgerul în capitalele terilor, peste care trecea acum, cu tot ferul mîpresuie, un val imens de încredere și de speranță, făcîndu-se călătorii dispărute sub uraganul entuziasmului popular. De pretutindeni, grupuri de cetățeni înarmati răsară ca din pământ și se îndreptau într'o unică direcție, spre Smolay-Institut - vechiul așezământ de educație al Je-

8) telor din nobletea imperială - unde
se instalează conducerea partidului
comunist.

În varte celui de petreceri a
aristocrației instituit, interesată
până la ultimul loc de țărani,
muncitori, soldați și intelectuali,
în atmosferă care vibrează de e-
pluse delirante, în aerul în-
cercat de mirorul aeri al pre-
fului de peșce, după nerfôr-
zite discursuri aprige sau pe-
rionete, spre care domie după
miezul nopții, într'o tăcere
care de-odată a căzut grea
ca plumbul, la tribună s'a
ridicât demin.

9) Il revăd ce și cum l'as avea
acum înaintea ochilor.

Simplu, liniștit, fără să ridice
glorul, fără să i trerere un muschi
al feței, vorbind multimei în
ierbăntate ce și cum n'ar fi fost
de cât un dascăl mai bătrân
și mai înțelept care se adre-
sesse discipolilor lui preferați,
denin și-a rostit cuvânterea,
faimoasa cuvântere care în noaptea
de 7 și 8 noiembrie și în câteva
articole ~~numai~~ doar, abroga
toate privilegiile tratului și
stabilea pentru veacuri normele
apăsămintelor vitoare.

După fie-cere artical numai,

10) după fie-care drept sau privilegiu
de clasă orîndit se dispera, jalme
abia ridicată la înălțimea umă-
rului, recădea și se izbea de
tribuni, sunt, rece, implacebil,
ca un cutit de philatină.

Ca m'au spus:

Erau orele trei după miezul
cînd primele fapte ale armatei
revolutionare se îndreptaseră
spre palatul imperial. Și iată,
ne bătuse încă ora trei după
miezul nopții la cadrulul
istariei, cînd cuvîntul lui
denin consumare totul.

În mai puțin de douăspre-

11) Zece ceruiri deei, Republica bur-
gheză a lui Kerenski se măbruzire
le obalte în Imperiul feudal al
țarilor, și omul care le dăborire
arutare în același timp omenirei
calee pe care merge Republică și
Sovietelor o urmează de dorire
și drept de aui încoace, și spre
care - nădejdeim din toate
inima - se îndreaptă artiști
statele vitorelor republici
ale Federației Socialiste Eu-
ropene. —